

University of Groningen

ABRvS 15 september 2006, JM 2006/139 m.nt. K.J. de Graaf
de Graaf, K.J.

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2006

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

de Graaf, K. J., (2006). *ABRvS 15 september 2006, JM 2006/139 m.nt. K.J. de Graaf*, Nr. 139, sep. 15, 2006. (Jurisprudentie Milieurecht; Vol. 2006).

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

JM 2006/139

Voorzieningenrechter Rechtbank Utrecht

15 september 2006, SBR 06/2899; SBR 06/2990.

(Mr. Van der Beek-Gillessen)

Uitspraak van de voorzieningenrechter van 15 september 2006 inzake [verzoekers], allen wonende te Loenen aan de Vecht, verzoekers,

Kapvergunning, Luchtkwaliteit, Zorgvuldigheidsbeginsel

[Awb - 3:2; Blk 2005 - 7]

» Samenvatting

De verzoeken om voorlopige voorziening hebben betrekking op het besluit om kapvergunning te verlenen voor de kap van 37 op de bij de vergunning behorende tekening aangegeven bomen te Loenen aan de Vecht. Ter zitting zijn van de zijde van een van de verzoekers de negatieve consequenties van het kappen voor de leefbaarheid, in het bijzonder vanwege de nadelige effecten ervan op de luchtkwaliteit, aan de orde gesteld. Gebleken is dat verweerder geen onderzoek heeft gedaan naar het (relevante) effect van de kap op dit naar voorlopig oordeel bij het besluit te betrekken aspect. Verweerder zal zich hiervan alsnog rekenschap moeten geven. Dit geldt temeer waar aan vergunninghouder geen herplantplicht is opgelegd, waardoor de mogelijke negatieve effecten van de kap op de leefbaarheid zouden kunnen worden gecompenseerd. Het besluit is daarom onzorgvuldig voorbereid. Hoewel niet uit

te sluiten valt dat verweerder dit gebrek in bezwaar afdoende kan herstellen, vindt de voorzieningenrechter, gelet op de onomkeerbare gevolgen van de uitvoering van het bestreden besluit, daarin voldoende grond om de kapvergunning, zoals gewijzigd bij besluit van 31 augustus 2006, in haar geheel te schorsen.

[beslissing/besluit](#)

» Uitspraak

Inleiding

1.1. De verzoeken hebben betrekking op het besluit van verweerder van 28 juni 2006, waarbij verweerder aan architectenbureau Janweeda een kapvergunning heeft verleend voor de kap van 37 op de bij de vergunning behorende tekening aangegeven bomen op het perceel Keizer Ottolaan 15 te Loenen aan de Vecht. Ten aanzien van twee beuken is in het besluit voorts bepaald dat de eventuele noodzakelijkheid van het verplanten ervan naar een nabijgelegen groenstrook zal worden gezien tijdens de aanleg van de parkeerplaatsen.

1.2. Bij besluit van 31 augustus 2006 met bijbehorende tekening heeft verweerder het eerdere besluit in zoverre gewijzigd dat de kapvergunning alsnog is geweigerd voor twee berken en een linde die zich bevinden aan de Hoflaan. De bezwaren van verzoekers zijn – aldus verweerder – onder toepassing van artikel 6:19 van de Awb, geacht mede te zijn gericht tegen dit nieuwe besluit.

1.3. De verzoeken zijn op 8 september 2006 ter zitting behandeld, (...; *red.*)

Overwegingen

2.1. Ingevolge artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan, indien tegen een besluit bij de rechtbank beroep is ingesteld dan wel, voorafgaand aan een mogelijk beroep bij de rechtbank, bezwaar is gemaakt of administratief beroep is ingesteld, de voorzieningenrechter van de rechtbank die bevoegd is of kan worden in de hoofdzaak, op verzoek een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

2.2. Voor zover deze toetsing meebrengt dat een oordeel wordt gegeven over het geschil in de bodemprocedure, heeft dit oordeel een voorlopig karakter en bindt dit de rechtbank niet bij haar beslissing in die procedure.

2.3. Ingevolge artikel 4.4.2, eerste lid, van de APV, is het verboden zonder vergunning van het college een houtopstand te vellen of te doen vellen.

Ingevolge artikel 4.4.3.a van de APV kan de vergunning worden geweigerd op grond van:

a de natuurwaarde van de houtopstand;

b de landschappelijke waarde van de houtopstand;

c de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon;

d de beeldbepalende waarde van de houtopstand;

e de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;

f de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.

2.4. De verleende kapvergunning, zoals nadien gewijzigd, is aangevraagd in verband met de bouw in opdracht van de gemeente Loenen van een nieuwe samenwoonschool, na sloop van het bestaande schoolgebouw tezamen met de gymzaal. Op het gehele terrein en directe omgeving zijn in totaal 62 bomen aanwezig.

De school is gesitueerd op een perceel dat is omgeven door de Driehovenlaan, de Keizer Ottolaan, 't Rond en de Hoflaan. Verzoeker [verzoeker] woont aan de [adres], de andere verzoekers wonen aan de [adres]

2.5. In het aan het besluit ten grondslag gelegde advies is gesteld dat de te verwijderen bomen geen deel uitmaken van de groene hoofdstructuur, dat de meeste te verwijderen bomen zich bevinden op het binnenterrein van het bestaande schoolgebouw en dat deze bomen niet beeldbepalend of anderszins waardevol zijn.

Wél beeldbepalend zijn volgens verweerder de bomen die zich bevinden langs 't Rond en de Hoflaan aan de buitenzijde van het terrein en deel uitmaken van een rij of groepje bomen waaraan het die beeldbepalende waarde ontleent. De voor het totaalbeeld kenmerkende ritmiek zal volgens verweerder echter niet worden verstoord door de kap van twee van de vijf Europese linden en een van de negen zwarte berken, waarvan de noodzaak is ingegeven door het bouwwerk zelf, vereisten over daglichttoetreding dan wel hinder voor de leerlingenstroom op het aan te leggen speelterrein.

Verweerder meent dat in dit geval het belang bij realisering van de voorzieningen ten behoeve van de samenwoonschool dient te prevaleren boven het belang bij behoud van deze beeldbepalende bomen. Mede gelet op het resterende groen acht verweerder de aantasting van het woongenot niet van dien aard dat het tot een andere afweging noopt, nog daargelaten dat moet worden uitgegaan van de keuzes die bij de planologische besluiten zijn gemaakt.

Verder is nog in aanmerking genomen dat de omvang van het nieuwe schoolgebouw dusdanig is dat het opleggen van een herplantplicht niet tot de mogelijkheden behoort.

2.6. Ter zitting zijn van de zijde van een van de verzoekers de negatieve consequenties van het kappen voor de leefbaarheid, in het bijzonder vanwege de nadelige effecten ervan op de luchtkwaliteit, aan de orde gesteld.

Gebleken is dat verweerder geen onderzoek heeft gedaan naar het (relevante) effect van de kap op ook dit naar voorlopig oordeel bij het besluit te betrekken aspect. Verweerder zal zich hiervan alsnog rekenschap moeten geven. Dit geldt temeer waar aan vergunninghouder geen herplantplicht is opgelegd, waardoor de mogelijke negatieve effecten van de kap op de leefbaarheid zouden kunnen worden gecompenseerd. Het besluit is daarom onzorgvuldig voorbereid. Hoewel niet uit te sluiten valt dat verweerder dit gebrek in bezwaar afdoende kan herstellen, vindt de voorzieningenrechter, gelet op de onomkeerbare gevolgen van de uitvoering van het bestreden besluit, daarin voldoende grond om de kapvergunning, zoals gewijzigd bij

besluit van 31 augustus 2006, in haar geheel te schorsen.

2.7. Bij gebreke van enige onderbouwing acht de voorzieningenrechter voorshands geen aanleiding aanwezig om verweerder, zoals is verzocht door verzoeker [verzoeker], in de proceskosten te veroordelen.

Beslissing

De voorzieningenrechter,

3.1. schorst het besluit van 28 juni 2006 tot 6 weken na de beslissing op het bezwaar;

3.2. wijst het verzoek om een veroordeling in de proceskosten af;

3.3. bepaalt dat de door verzoekers betaalde griffierechten ten bedrage van ieder €141,= aan hen worden vergoed;

3.4. wijst de gemeente Loenen aan als rechtspersoon die de onder 3.3 genoemde bedragen dient te vergoeden.

» Noot

Begin 2006 gaven Schippers en Besselink een tussenstand met betrekking tot regelgeving en jurisprudentie aangaande luchtkwaliteit (E.C.M. Schippers & H.J.M. Besselink, 'Luchtkwaliteit. Een tussenstand', Gst. (2006) 7256, p. 420). Verwijzend naar ABRvS 18 mei 2005, «JB» 2005/193, was hun conclusie dat aspecten van luchtkwaliteit – ingevolge artikel 7 van het Besluit Luchtkwaliteit 2005 – geen rol kunnen spelen bij het verlenen of weigeren van een kapvergunning. Kortom, een uitvoerig onderzoek naar de gevolgen van het kappen van bomen

voor de luchtkwaliteit leek niet vereist. De door Schippers en Besselink aangehaalde uitspraak lijkt echter niet direct de stelling te rechtvaardigen dat onderzoek naar de luchtkwaliteit bij kapvergunning nooit verplicht is. In de uitspraak wordt gewag gemaakt van een uitgebreid onderzoek naar de invloed van de kap van de bomen op de luchtkwaliteit en wordt vervolgens geconcludeerd: 'Enig relevant effect van de kap van de bomen op geluid, luchtkwaliteit en de grondwaterstand, zoals appellanten hebben gesteld, is niet aannemelijk geworden.'

In bovenstaande uitspraak oordeelt de voorzieningenrechter van de Rechtbank Utrecht 'voorlopig' dat (door haar) niet wordt uitgesloten dat aspecten van luchtkwaliteit behoren mee te spelen in het verlenen of weigeren van kapvergunningen. Artikel 7 van het Besluit Luchtkwaliteit 2005 brengt in beginsel met zich mee dat de grenswaarden in acht moeten worden genomen, voor zover de wettelijke regeling waarin de bevoegdheid is geregeld zich daartegen niet verzet. Omdat de kapvergunning geen gebonden bevoegdheid is, bestaat de mogelijkheid dat de luchtkwaliteit meegenomen dient te worden in de afweging. Het lijkt er op dat de voorzieningenrechter het noodzakelijk acht om het belang van de leefbaarheid, zoals dat moet worden meegewogen bij de beoordeling van een aanvraag om een kapvergunning, zo uit te leggen dat daaronder ook de luchtkwaliteit valt. Op deze wijze verzekert de voorzieningenrechter zich er van dat de verordening waarin de kapvergunning is geregeld, zich niet verzet tegen het meenemen van de luchtkwaliteit in de afweging (vgl. art. 5.1, tweede lid, Wm). De

vooronderstelling in de 'tussenstand' van begin 2006 is waarschijnlijk geweest dat het kappen van bomen op geen enkele wijze zou kunnen leiden tot de verslechtering van de luchtkwaliteit. De voorzieningenrechter volgt die vooronderstelling in bovenstaande uitspraak echter niet. Aangezien er geen onderzoek is verricht naar de luchtkwaliteit, meent de voorzieningenrechter er goed aan te doen de verleende kapvergunning geheel te schorsen.

Kan het kappen van bomen een negatief effect hebben op de luchtkwaliteit in de zin van het Blk 2005? Op kamervragen (Kamerstukken II 2005/06, Kamervragen met antwoord (aanhangel), nr. 1052 (p. 2233)) antwoordde de staatssecretaris van VROM in maart van 2006 dat over het eventuele effect onvoldoende bekend is en dat het positieve effect van bomen op de luchtkwaliteit 'nog ter discussie' staat. Volgens een studie van TNO kan vegetatie op korte afstand van de weg (binnen 100 meter) leiden tot achtergelegen hogere concentraties verontreiniging. De vegetatie dempt in die situaties de windsnelheid waardoor de verkeersemisies met minder lucht worden gemengd. Ander onderzoek wijst juist uit dat de aanwezigheid van bomen ook positief kan zijn voor de luchtkwaliteit omdat het groen de verspreiding van bijvoorbeeld fijn stof kan tegengaan. Kortom, het is niet duidelijk in hoeverre het aanplanten van bomen de luchtkwaliteit kan bevorderen, of de kap van bomen de luchtkwaliteit kan verslechteren. Is het daarom noodzakelijk een onderzoek naar de luchtkwaliteit te doen voor elke boom waarvoor een kapvergunning wordt gevraagd? Het lijkt me niet. Niet uit te sluiten is evenwel dat de kap van een

aanzienlijke hoeveelheid bomen een negatieve invloed op de luchtkwaliteit in de omgeving zal hebben. Bij welk aantal te kappen bomen (en op welke locaties) wordt een onderzoek naar de effecten op de luchtkwaliteit noodzakelijk? Bestaat er een voldoende causaal verband tussen het verlenen van toestemming voor het kappen van de bomen en de eventuele verslechtering van de luchtkwaliteit in de omgeving, bijvoorbeeld omdat de bomen niet langer fijn stof opvangen?

Aanleiding voor haar oordeel kan de voorzieningenrechter ook hebben gevonden in ABRvS 24 augustus 2006 (LJN: AY7150) over een kapvergunning voor het rooien van een groot aantal bomen onder het opleggen van een herplantplicht. In die uitspraak werd de kapvergunning in stand gelaten en werd – na de conclusie dat verweerder in redelijkheid aan het belang van vergunninghoudster bij verlening meer gewicht heeft kunnen toekennen dan aan de door de verzoekster ingeroepen belangen – het volgende overwogen: ‘De rechtbank heeft daarbij terecht van belang geacht dat aan vergunninghoudster een herplantplicht is opgelegd, waardoor de negatieve effecten op het milieu, stadsschoon en leefbaarheid geheel dan wel vrijwel geheel zullen worden gecompenseerd (...). Om die reden bestaat evenmin aanleiding voor het oordeel dat het dagelijks bestuur ten onrechte niet aannemelijk heeft geacht dat het besluit een negatieve invloed zal hebben op de luchtkwaliteit.’ Uit deze uitspraak zou men inderdaad kunnen afleiden dat de vraag of het kappen van bomen een negatief effect kan hebben op de luchtkwaliteit in de zin van het Blk 2005 door de Afdeling onder omstandigheden bevestigend zal worden beantwoord.

Duidelijk is echter ook dat het opleggen van een herplantplicht voor een groot aantal van de te kappen bomen, (eerder) de conclusie rechtvaardigt dat de luchtkwaliteit door het besluit niet zal verslechteren.

De Graaf